

- Geçişli Fiil
- Geçişsiz Fiil

- Karma

1. Nesnesi olan ya da nesne alabilen fiillere geçişli fiil denir. Geçişli fiiller yükleme sorulan “Neyi, kimi, ne?” sorularına yanıt verir. Örneğin “Sürüdeki koyunları otlaklara doğru götürdü.” cümlesinde yükleme sorulan “Neyi götürdü?” sorusunun cevabı “sürüdeki koyunları” ifadesi olduğu için yüklem geçişli fiildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde geçişli fiil vardır?

- A) Proje ödevlerini sınıf öğretmenine verdim.
- B) Futbol oynayan çocuklar erkenden uyudu.
- C) Kaza haberini alınca herkes üzüldü.
- D) Yorulunca hemen dinlenmelisin.

2. Nesne alabilen fiiller geçişli, nesne alamayan fiiller geçişsizdir.

Bu açıklamaya göre,

Genç : Hayat neden bu kadar zor?

Bilge : Elindeki kaşıkla bal dökmeden köyü dolaş. (Genç,
I
dikkatle dolanır ve balı dökmeden geri döner.)
II

Bilge : Köyde her şeyi gördün mü?
III

Genç : Hiçbir şey görmedim, hep kaşığa baktım.
IV

Bilge : Zorluklara odaklanırsan etrafındaki güzellikleri görmezsin.

karşılıklı konuşmadaki numaralanmış fiillerden hangileri geçişlidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesne-yüklem ilişkisi yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Ağaçların yaprakları birer birer dökülüyor.
- B) Sınıftaki herkes onun davranışlarına gülmüştü.
- C) Etrafa saçılan giysileri birer birer topladı.
- D) Oyun çok durdu artık oyuncular yerden kalsın.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği yay yay-
raç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Hafta sonu herkes geziye Antalya'ya gidecekti. (Geçiş-
li)
- B) Günlerdir uykusuz olduğu için sürekli uyuyordu. (Ge-
çişsiz)
- C) Anısını kısa bir sohbetin içinde bize anlatıverdi. (Geçiş-
li)
- D) Bugün zaman her zamankinden daha hızlı geçti. (Ge-
çişsiz)

5. (1) Yapay zekâ teknolojisi son yıllarda büyük bir hızla gelişiyor. (2) Yeni algoritmalar sayesinde veriler hızla analiz ediliyor. (3) Yapay zekâ teknolojileri; sağlık, finans ve otomotiv gibi alanlarda kullanılarak önemli iyileşmeler sağlanıyor. (4) Yapay zekâ sistemleri insan gücüne olan ihtiyacı önemli ölçüde azaltmıştır.

Bu metinle ilgili,

- I. 1 numaralı cümle özne-yüklem ilişkisine göre edilgen-
dir.
- II. 2 numaralı cümle özne-yüklem ilişkisine göre edilgen-
dir.
- III. 3 numaralı cümle nesne-yüklem ilişkisine göre geçiş-
sizdir.
- IV. 4 numaralı cümlede fiil nesne alamaz.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

6. I. Kapının önündeki köpek sahibinin işten gelmesini beklerdi.
II. Dedem bahçeyi sularken büyük bir patlama sesi duymuş.
III. Kendi harçlığını kazanmak için her gün bir yerde çalışıyordu.
IV. Komşumuzun evine giren hırsızlar sandıktaki altınları çalmışlar.

Numaralanmış cümlelerin hangileri nesne-yüklem ilişkisine göre özdeştir?

- A) I, II ve IV
- B) I, III ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV

7. Geçişsiz fiiller, yüklem nesne ile olan ilişkisine göre belirlenir. Nesnesi olmayan veya nesne alamayan fiiller geçişsizdir. Cümlede yer alan yükleme “Neyi, kimi, ne?” soruları sorulduğunda cevap alınmaz. “İşlerini bitirince yatarsın.” cümlesinde nesne olmadığı için yüklem geçişsizdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yüklem geçişsizdir?

- A) Bebek herkese gülümsüyordu.
B) Çözdüğü test kitaplarını geri dönüşüme verdi.
C) Arkadaşının doğum günü için eğlence planladı.
D) Bugünkü dersimizi üst sınıflardan bir öğrenci anlatıyor.

8. Aşağıda bazı cümlelerin nesne-yüklem ilişkilerine göre durumları verilmiştir.

I.	Annesi çocuğa patates kızartması yediremiyordu.	Geçişli
II.	Kaybolan telefonunu bulunca inanılmaz sevindi.	Geçişsiz
III.	Babası gelene kadar durakta bekledi.	Geçişli
IV.	Bebeği gece geç saatlere kadar salladı.	Geçişsiz

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. (I) Sabahın erken saatlerinde ormanın derinlikleri sisle kaplanmıştı. (II) Ağaç dallarından süzülen çiy damlaları sessizce yere düşüyordu. (III) Kuşların melodik cıvıltıları, hafif esen rüzgârın yaprakları hışırdatmasıyla birleşip doğanın büyümlü bir senfonisini oluşturuyordu. (IV) Gökyüzü pembe ve turuncunun tonlarıyla aydınlanırken güneşin ilk ışıkları ıslak toprağı parlatıyordu. (V) Huzur ve dinginlik her köşeye yayılmıştı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçişli bir fiil kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) IV ve V

10. Bazı cümlelerde nesne kullanılmadığı hâlde fiil geçişlidir. Örneğin “Düğün törenine davet etmişti.” cümlesinde nesne kullanılmadığı hâlde fiil geçişlidir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu açıklamaya örnek gösterilebilir?

- A) Arabanın arkasında unuttu.
B) İndirimi duyanlar mağazayı doldurmuştu.
C) Maçın son saniyesine kadar umudunu yitirmedi.
D) Kasım indirimleri umduğu ilgiyi bu yıl göremedi.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin çatı özelliği karşısında yanlış gösterilmiştir?

A)	Kitaplar her gün düzenli bir şekilde okunmalıdır.	edilgen-geçişsiz
B)	Verimli ders çalışmak başarıyı hızlı bir şekilde getirir.	etken-geçişli
C)	Okulda dersler dikkatle dinlenmelidir.	edilgen-geçişsiz
D)	Öğrenciler kitaplarını kütüphaneye iade etti.	etken-geçişsiz

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli bir fiildir?

- A) Gelecek nesillere umutla bakıyordu.
B) Küçük kardeşim sabah erkenden uyandı.
C) Akşam televizyondaki film çok geç başladı.
D) Ünlü sanatçı türküleri seslendirmeyi seviyordu.